

CONSILIUL NAȚIONAL PENTRU COMBATAREA DISCRIMINĂRII
Autoritate de stat autonomă

Operator de date cu caracter personal nr. 11375

HOTĂRÂREA NR. 570
din 14.09.2016

Dosar nr.: 184/2016

Petiția nr.: 1522/15.03.2016

Petent:

Reclamat: S.C. AGORA Marketing & Consulting SRL

Obiect: discriminarea, hărțuirea și victimizarea petentei

I. Numele, domiciliul sau reședința părților

I.1. Numele și domiciliul petentului

I.1.1.

I.2. Numele și sediul reclamaților

I.2.1. S.C. AGORA Marketing & Consulting SRL, cu sediul în București, str. București-Ploiești, nr. 135, reprezentată legal de administrator

II. Obiectul sesizării și descrierea presupusei fapte de discriminare

Prin sesizarea făcută, petenta sesizează discriminarea la locul de muncă, hărțuirea și victimizarea sa. Criteriile indicate de către petentă sunt: situația sa familială, starea sa de maternitate și de persoană ocrotită de dispoziții legale speciale, respectiv OUG 111/2010 precum și situația sa de persoană care a înaintat în justiție o plângere cu privire la încălcarea principiului tratamentului egal al nediscriminării.

III. Procedura de citare

3.1. În temeiul art. 20, alin. 4 din *O.G. nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare*, cu modificările și completările ulterioare (în continuare *O.G. nr. 137/2000*), s-a îndeplinit procedura de citare.

3.2. Părțile au fost citate pentru data de 19.04.2016 (filele 52-53 din dosar) la sediul Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării (în continuare C.N.C.D.). La termen s-a prezentat petenta asistată de către avocat cu delegație la dosar, lipsind partea reclamată.

3.3. Petenta a formulat precizări, înregistrate sub nr. 2726/27.04.2016, precizări comunicate părții reclamate prin adresa nr. 2812/03.05.2016, fiind acordat un termen pentru a formula concluzii scrise.

3.4. Procedura legal îndeplinită.

IV. Susținerile părților

Susținerile petentei

4.1.1. Prin petiția formulată, petenta sesizează discriminarea, hărțuirea și victimizarea la care a fost supusă la întoarcerea din concediul de creștere a copilului, având drept criterii starea sa de persoană ocrotită potrivit OUG 111/2010, situația familială și faptul că a sesizat instanța de judecată cu privire la încălcarea principiului tratamentului egal al nediscriminării.

4.1.2. Petenta a formulat și o petiție la CNCD, înregistrată sub nr. 1897/12.03.2015, fiind format dosarul nr. 163/2015. Prin hotărârea nr. **349/12.08.2016**, Colegiul director a constatat existența unui tratament diferențiat, discriminatoriu potrivit art. 2 alin 1, art. 2 alin. 5 și art. 7 lit. b) din **O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare**, republicată.

4.1.3. După data de de 12.05.2015 și până la data concedierii petentei, în 09.12.2015, angajatorul a continuat tratamentul agresiv de discriminare și hărțuire. A ținut-o în continuare pe petentă izolată în sala de ședințe, fără acces la alte birouri. A fost împiedicată în continuare să își exercite atribuțiile de serviciu, fiindu-i interzis accesul la sistemul informatic financiar-contabil, nu i-au fost repartizate rechizite și nu a mai primit nici un fel de sarcină de lucru din partea conducerii. Tratamentul discriminatoriu a culminat cu concedierea sa.

4.1.4. Prin adresele depuse la data de 01.04.2016, respectiv 15.06.2016, petenta a sesizat partea reclamată cu privire la faptul că nu își poate desfășura activitățile de serviciu.

4.1.5. Prin adresa nr. 364/08.07.2016, reclamata a formulat un răspuns menit să o intimideze pe petentă. Prin adresa nr. 386/28.07.2016 petenta a solicitat din nou alocarea de sarcini de serviciu și rechizite. Prin adresa din 10.08.2015 partea reclamată i-a recomandat petentei să retranscrie solicitarea de rechizite pe modul transmis de către...

4.1.6. În data de 11.08.2016 petenta a solicitat alocarea de rechizite, pe formularul solicitat. Cu toate acestea nu a primit nici un fel de rechizite, nici măcar hârtie sau pix .

4.1.7. Petenta s-a aflat în plata stimulentului de inserție până la data de 26.08.2015, dată când fiul petentei a împlinit 2 ani.

4.1.8. Prin cererea nr. 396/05.08.2016, petenta a solicitat angajatorului, în temeiul dispozițiilor art. 6 din OUG 111/2010 coroborat cu art. 51, alin (1) din Codul Muncii acordarea unui concediu în data de 26.08.2015 concediu pentru creșterea copilului, urmând să își reia activitatea în mod definitiv la data de 27.08.2015.

4.1.9. Angajatorul, prin decizia nr. 1989/20.08.2015 a decis că „începând din data de 26.08.2015 se suspendă contractul de muncă iar prin decizia nr. 1991/25.08.2015 a decis că „încetează suspendarea CIM al petentei și REÎNCEPEREA activității cu aceeași dată.

4.1.10. Prin adresa nr. 422/25.08.2016, petenta a înștiințat angajatorul că data de 27.08.2016 reprezintă revenirea permanentă a petentei în unitate solicitând încă odată alocarea de sarcini de serviciu.

4.1.11. Prin adresa nr .459/17.09.2016 angajatorul i-a comunicat petentei preavizul de concediere prin care i se aducea la cunoștință faptul că partea reclamată a hotărât, prin decizia nr. 455/14.09.2016 desființarea postului său, la expirarea termenului de preaviz urmând a înceta contractul său de muncă cu societatea.

4.1.12. Deoarece era prezentă la locul de muncă însă situația sa era incertă, petenta a solicitat prin adresa nr. 557/04.12.2015 să i se comunice informații legate de statutul său în societate.

4.1.13. În data de 09.12.2016, partea reclamată i-a comunicat petentei decizia de concediere nr. 510/08.12.2015.

4.1.14. Petenta arată faptul că umilințele și tratamentul discriminatoriu s-au intensificat ca urmare a admiterii petiției sale de către C.N.C.D, pentru ca în final să fie pedepsită în cel mai dur mod cu putință, prin desfacerea contractului de muncă.

4.1.15. Petenta mai arată faptul că fiul său a împlinit 2 ani la data de 26.08.2015 iar petenta și-a reluat activitatea în cadrul reclamatei la data de 27.08.2016, interdicția angajatorului de a dispune încetarea raporturilor de muncă s-a prelungit până la data de 26.02.2016. Decizia de concediere a fost dată la data de 08.12.2015, înăuntrul termenului prevăzut de lege.

4.1.16. Se mai arată faptul că hotărârea CNCD a fost data la data de 12.08.2015, fiind redactată la data de 08.09.2015, petenta arătând faptul că de la data la care a luat cunoștință de hotărâre tratamentul reclamatei la adresa sa s-a amplificat.

4.1.17. Petenta arată faptul că în cazul său trebuia să se aplice un tratament diferit, aflându-se sub protecția dispozițiilor legale speciale acest lucru nefiind avut în vedere de către reclamată. Arată faptul că prin prezenta petiție nu contestă decizia de concediere, solicitând Colegiului să se pronunțe cu privire la discriminarea, hărțuirea și victimizarea sa.

4.1.18. Prin precizările formulate la data de 27.04.2016, petenta arată faptul că inițial criteriul de discriminare a fost acela al stării de maternitate și de persoană ocrotită de prevederile OUG 111/2010. Ulterior, s-a adăugat victimizarea petentei ca urmare a plângerii formulate la C.N.C.D. care a culminat cu pronunțarea unei hotărâri favorabile petentei.

Punctul de vedere formulat de către partea reclamată.

-

V. Motivele de fapt și de drept

5.1. **În fapt**, Colegiul director urmează a se pronunța asupra aspectelor sesizate respectiv asupra unei eventuale fapte de discriminare, hărțuire și victimizare din partea angajatorului. Colegiul mai reține și faptul că petenta a sesizat Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării prin petiția 1897/12.03.2015, constatându-se existența unor fapte de discriminare prin hotărârea nr. 349/12.08.2016. După pronunțarea hotărârii, tratamentul diferențiat aplicat petentei a continuat aceasta fiind ținută în aceeași sală de conferințe, aflată la parterul clădirii. În pofida cererilor petentei nu i s-a mai acordat nici o sarcină de serviciu și nici nu i s-au alocat rechizite. Tratamentul petentei a culminat cu desfacerea contractului de muncă, decizia de concediere fiind data în 08.12.2015.

5.2. **Ordonanța de Guvern nr. 137/2000 privind combaterea și sancționarea tuturor formelor de discriminare**, cu modificările ulterioare (în continuare **O.G. nr. 137/2000**), la art. 2 alin. 1 prevede: *„Potrivit prezentei ordonanțe, prin discriminare se înțelege orice deosebire, excludere, restricție sau preferință, pe bază de rasă, naționalitate, etnie, limbă, religie, categorie socială, convingeri, sex, orientare sexuală, vârstă, handicap, boală cronică necontagioasă, infectare HIV, apartenență la o categorie defavorizată, precum și orice alt criteriu care are ca scop sau efect restrângerea, înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării, în condiții de egalitate, a drepturilor omului și a libertăților fundamentale sau a drepturilor recunoscute de lege, în domeniul politic, economic, social și cultural sau în orice alte domenii ale vieții publice.”*

5.3. Astfel se poate considera discriminare

- o diferențiere
- bazată pe un criteriu
- care atinge un drept.

5.4. În conformitate cu jurisprudența CEDO în domeniu, diferența de tratament devine discriminare atunci când se induc distincții între situații analoage și comparabile fără ca

acestea să se bazeze pe o justificare rezonabilă și obiectivă. Instanța europeană a decis în mod constant că pentru ca o asemenea încălcare să se producă „*trebuie stabilit că persoane plasate în situații analoage sau comparabile, în materie, beneficiază de un tratament preferențial și că această distincție nu-și găsește nici o justificare obiectivă sau rezonabilă*”. CEDO a apreciat prin jurisprudența sa, că statele contractante dispun de o anumită marjă de apreciere pentru a determina dacă și în ce măsură diferențele între situații analoage sau comparabile sunt de natură să justifice distincțiile de tratament juridic aplicate (ex.: **Fredin împotriva Suediei**, 18 februarie 1991; **Hoffman împotriva Austriei**, 23 iunie 1993, **Spadea și Scalabrino împotriva Italiei**, 28 septembrie 1995, **Stubbings și alții împotriva Regatului Unit**, 22 octombrie 1996).

5.5. Fapta de discriminare este determinată de existența unui criteriu, iar între acest criteriu și faptele imputate reclamaților trebuie să existe un raport de cauzalitate. Petenta a invocat criteriul de persoană ocrotită de OUG 111/2010, situația familială și cu privire la încălcarea principiului tratamentului egal venit ca reacție la o plângere sau acțiune în justiție cu privire la încălcarea principiului tratamentului egal și al nediscriminării. Partea reclamată nu a întors sarcina probei, nedemonstrând faptul că tratamentul aplicat petentei nu ar fi avut la bază criteriile invocate.

5.6. O faptă poate fi considerată discriminatorie dacă atinge un drept, oricare dintre cele garantate de tratate internaționale ratificate de România sau cele prevăzute de legislația națională. Petentei i-a fost încălcat dreptul la muncă, dreptul la un tratament egal precum și atingerea demnității petentei.

5.7. Privind probarea faptelor de discriminare, Colegiul director arată că în domeniul discriminării, sarcina probei este împărțită între petent și reclamat (O.G. nr. 137/2000, art. 20 alin. 6: „Persoana interesată are obligația de a dovedi existența unor fapte care permit a se presupune existența unei discriminări directe sau indirecte, iar persoanei împotriva căreia s-a formulat sesizarea îi revine sarcina de a dovedi că faptele nu constituie discriminare.”. Totodată, potrivit art. 4 din Directiva Consiliului 97/80/CE: „Statele membre trebuie să ia măsurile necesare, în conformitate cu sistemele lor juridice naționale, pentru ca în cazurile în care persoanele care se consideră lezate datorită faptului că nu li s-a aplicat principiul tratamentului egal probează, în fața unei instanțe sau a unei autorități competente, fapte pe baza cărora se poate presupune existența unei discriminări directe sau indirecte, să fie obligația reclamatului să probeze că nu a existat o încălcare a principiului tratamentului egal.”

5.8. Împărțirea sarcinii probei este un principiu aplicat ferm în domeniul discriminării de Curtea Europeană de Justiție (ex.: **Vasiliki Nikoloudi împotriva Organismos Tilepikoinonion Ellados AE**, 10 martie 2005, **Regina împotriva Secretary of State for Employment**, ex parte **Nicole Seymour-Smith și Laura Perez**, 9 februarie 1999, **B. F. Cadman împotriva Health & Safety Executive**, 3 octombrie 2006, **Centrum voor gelijkheid van kansen en voor racismebestrijding împotriva Feryn NV**, 10 iulie 2008, **Jämställdhetsombudsmannen împotriva Örebro läns landsting**, 30 martie 2000). Acest principiu este aplicat și de Curtea Europeană a Drepturilor Omului: „în această materie [a discriminării] se aplică inversarea sarcinii probei, astfel dacă un aplicant arată existența unui tratament diferențiat, Guvernul are obligația de a demonstra că această diferențiere de tratament este justificat obiectiv” (**D.H. și alții împotriva Cehiei**, 13 noiembrie 2007, **Sampanis și alții împotriva Greciei**, 5 iunie 2008); „privind existența elementelor susceptibile de a constitui probe pentru a transfera sarcina probei către stat, nu există impedimente procedurale în a admite probe sau formule predefinite aplicabile în aprecierea acestora; o astfel de concluzie este sprijinită de evaluarea liberă a probelor, inclusiv un astfel de raționament decurge din faptele și observațiile părților contractante; probele pot decurge din coexistența a unor indicii ori prezumții suficient de puternice, precise și concordante; în plus, nivelul convingerii necesare pentru a ajunge la o concluzie particulară

și, referitor la acesta, privind distribuirea sarcinii probei este legat intrinsec de specificitatea faptelor, natura susținerilor și dreptului invocat” (D.H. și alții împotriva Cehiei, 13 noiembrie 2007, Sampanis și alții împotriva Greciei, 5 iunie 2008).

5.9. Din documentele depuse, reiese că petenta a dovedit existența unor fapte care permit a se presupune existența unei discriminări directe, iar reclamatul nu a făcut dovada, prin documentele prezentate, că tratamentul aplicat petentei nu a avut la bază criteriile invocate de aceasta, așa cum prevede art. 20 alin. 6 din O.G. nr. 137/2000 privind prevenirea și combaterea tuturor formelor de discriminare, republicată.

5.10. Coroborând aspectele reținute obiectului sesizării, astfel cum este formulată, Colegiul Director se raportează la prevederile art. 2 alin. 7 din O.G. nr.137/2000, cu modificările și completările ulterioare, republicată. Potrivit art. 2 alin.7 “Constituie victimizare și se sancționează contravențional conform prezentei ordonanțe orice tratament advers, venit ca reacție la o plângere sau acțiune în justiție cu privire la încălcarea principiului tratamentului egal și al nediscriminării”.

5.11. Victimizarea reprezintă o formă de discriminare, introdusă de legiuitorul român în procesul de transpunere a prevederilor Directivei Consiliului 2000/43/CE privind aplicarea principiului egalității de tratament între persoane, fără deosebire de origine rasială sau etnică, publicată în Jurnalul Oficial al Comunităților Europene (JOCE) nr. L180 din 19 iulie 2000, și prevederile Directivei Consiliului 2000/78/CE de creare a unui cadru general în favoarea egalității de tratament, în ceea ce privește încadrarea în muncă și ocuparea forței de muncă, publicată în Jurnalul Oficial al Comunităților Europene (JOCE) nr. L303 din 2 decembrie 2000.

5.12. În acest sens, reținem că în materia legislației nediscriminare, astfel cum este transpus aquis-ul comunitar, pentru a ne găsi în situația unei fapte de victimizare este necesară întrunirea cumulativă a elementelor constitutive acesteia. Astfel, fapta de victimizare se circumstanțiază într-un tratament advers care poate îmbrăca diferite forme. Formularea textului cuprinde sintagma „tratament advers” aplicat unei persoane însă textul art.2 alin.7 nu definește *expressis verbis* tratamentul advers. Sintagma „orice tratament” denotă intenția legiuitorului de a cuprinde o arie largă de comportamente, și nu una restrictivă, ceea ce permite reținerea unor calificări diferite în practică, și care pot să varieze de la caz la caz, circumscrise însă caracterului advers sau contrar. În acest sens trebuie luați în considerare mai mulți factori, împreună sau separat: contextul în care s-au produs faptele incriminate, durata „tratamentului” aplicat, efectele și consecințele sale asupra persoanei care le-a suferit, etc.

5.13. Definiția faptei de victimizare se referă la depunerea de către petentă atât a unei acțiuni în instanță dar și a unei plângeri către orice organism sau persoană ce ar putea lua măsuri coercitive împotriva reclamatului.

5.14. Colegiul coroborează aceste prevederi și cu cele ale art.11 din Directiva Consiliului 2000/78/CE de creare a unui cadru general în favoarea tratamentului egal privind ocuparea forței de muncă și condiții de muncă potrivit cărora „*Statele membre introduc în sistemul lor juridic intern măsurile necesare pentru protecția lucrătorilor împotriva concedierii sau a oricărui alt tratament defavorabil din partea angajatorului aplicat ca reacție la o reclamație formulată la nivel de întreprindere sau la o acțiune în justiție vizând respectarea principiului „egalității”*”.

5.15. Petenta a arătat faptul că acțiunile părții reclamate împotriva sa s-au intensificat, fiind în continuare izolată de colegi, fără a i se încredința sarcini de serviciu, faptele reclamate fiind de natură a crea o atmosferă de intimidare, ostilă și degradantă, acțiuni care au culminat cu concedierea petentei.

5.16. Având în vedere cele de mai sus, Colegiul reține încălcarea prevederilor art. 2 alin. 1 și art. 7 lit. a) din **O.G. nr. 137/2000**.

5.17. Colegiul director constată că privarea petentei de atribuții de serviciu, plasarea sa într-o sală de ședință, neasigurarea accesului egal în incinta societății reclamate, izolarea de colegi, atinge dreptul la demnitate prevăzut inclusiv de **Constituția României** (art. 1 alin. 3), dar și de **Codul muncii** prin art. 39 al (dreptul la demnitate în muncă).

5.18. Art. 15 al **O.G. nr. 137/2000** prevede: „*Constituie contravenție, conform prezentei ordonanțe, dacă fapta nu intra sub incidența legii penale, orice comportament manifestat în public, având caracter de propagandă naționalist-șovină, de instigare la ură rasială sau națională, ori acel comportament care are ca scop sau vizează atingerea demnității ori crearea unei atmosfere de intimidare, ostile, degradante, umilitoare sau ofensatoare, îndreptat împotriva unei persoane, unui grup de persoane sau unei comunități și legat de apartenența acestora la o anumită rasă, naționalitate, etnie, religie, categorie socială sau la o categorie defavorizată ori de convingerile, sexul sau orientarea sexuală a acestuia.*”

5.19. Având în vedere faptul că în public s-a creat un cadru ostil față de petentă, sunt incidente și prevederile art. 15 ale **O.G. nr. 137/2000**.

5.20. În raport de motivele expuse anterior, Colegiul director constată că se întrunesc cumulativ elementele constitutive ale unei fapte de discriminare prevăzute de art. 2 alin. 1, art. 2, alin. 7, art. 7 lit. a) și art. 15 din O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată.

5.21. Colegiul director dispune sancționarea părții reclamate, prin reprezentant, cu amendă contravențională, în cuantum de 15.000 lei, potrivit conform art. 2 alin. 11, art. 26 alin. 1 din O.G. nr. 137/2000 modificată și completată prin O.U.G. nr. 19/27.03.2013, coroborat cu art. 8 din O.G. nr. 2/2001 privind regimul juridic al contravențiilor.

5.22. Art. 26 alin 1¹ al **O.G. nr. 137/2000** prevede: „*Consiliul sau, după caz, instanța de judecată poate obliga partea care a săvârșit fapta de discriminare să publice, în mass-media, un rezumat al hotărârii de constatare, respectiv al sentinței judecătorești*”.

5.23. Colegiul director obligă reclamatul să publice într-un ziar de tiraj național un rezumat al hotărârii de constatare.

Față de cele de mai sus, în temeiul art. 20 alin. (2) din O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată, **cu unanimitate de voturi** ale membrilor prezenți la ședință,

COLEGIUL DIRECTOR HOTĂRĂȘTE:

1. Constatarea existenței unui tratament diferențiat, discriminatoriu potrivit art. 2 alin. 1, art. 2, alin. 7, art. 7 lit. a) și art. 15 din O.G. 137/2000 din **O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare**, republicată;

2. Sancționarea S.C. Agora Marketing & Consulting SRL, cu amendă contravențională în valoare de 15.000 lei, pentru faptele prevăzute de art. art. 2 alin 1, art. 2 alin. 7 și art. 7 lit. a) și art. 15 din O.G. 137/2000, republicată, conform art. 26 alin. 1 al **O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare**, republicată;

3. Obligarea S.C. Agora Marketing & Consulting SRL să publice un rezumat al hotărârii CNCD, în temeiul art. 26 (2) din Ordonanța Guvernului nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare

4. O copie a prezentei hotărâri se va comunica petentei,

5. O copie a prezentei hotărâri se va comunica părții reclamate S.C. AGORA Marketing & Consulting SRL cu sediul în București, str. București-Ploiești, nr. 135, Sector 1, înmatriculată la O.R.C. sub nr. J40/1905/1999, având C.U.I. RO 11489353, reprezentată legal de cătreîn calitate de Administrator;

VI. Modalitatea de plată a amenzii – La Administrația Finanțelor Publice Sector 1, cu sediul în București, Bd. Mărăști, nr. 4, conform **Ordonanței nr. 2 din 12 iulie 2001 privind regimul juridic al contravențiilor**. Contravenientul este obligat să trimită dovada plății amenzii către Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării (cu specificarea numărului de dosar) în termen de 15 de zile din momentul în care constituie de drept titlu executoriu, conform art. 20 alin. 10 al **O.G. nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare**, republicată.

VII. Calea de atac și termenul în care se poate exercita

Prezenta hotărâre poate fi atacată la instanța de contencios administrativ, potrivit **O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare, republicata și Legii nr. 554/2004 a contenciosului administrativ**.

Membrii Colegiului director prezenți la ședință:

ASZTALOS CSABA FERENC – Membru

BERTZI THEODORA – Membru

DINCĂ ILIE – Membru

GHEORGHIU LUMINIȚA – Membru

HALLER ISTVÁN – Membru

JURA CRISTIAN – Membru

LAZĂR MARIA – Membru

MANOLE PETRE-FLORIN – Membru

POPA CLAUDIA SORINA – Membru

Data redactării: 23.09.2016
M/R – T.B./R.B.

Notă: prezenta Hotărâre emisă potrivit prevederilor legii și care nu este atacată în termenul legal, potrivit **OG 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare și Legii 554/2004 a contenciosului administrativ**, constituie de drept titlu executoriu.